

Boendeplan för särskilt boende för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL 2022 – 2032

Region Västra söderort

som omfattar följande stadsdelsförvaltningar:

- Hägersten-Älvsjö
- Skärholmen

Syfte och mål med boendeplanen

Med hjälp av en stadsövergripande boendeplan kan Stockholms stad öka möjligheterna att bättre planera och tillgodose alla brukares behov och önskemål vad gäller bostäder med särskild service inom valfrihetssystemet. Möjligheten att skapa variation i utbudet av bostäder, planera för utbyggnad av särskilda profilbostäder och tillsäkra den geografiska placeringen av bostäder över hela staden ökar.

Målen med den stadsövergripande boendeplanen är att tillgodose behoven av bostäder med särskild service, att minska antal icke verkställda beslut vad gäller bostäder med särskild service med stöd av LSS och SoL samt att minska antalet placeringar utanför valfrihetssystemet avseende dessa bostäder.

Stadsdelsförvaltningarna ansvarar för att beställa boenden inom sitt stadsdelsnämndsområde, vilket Socialförvaltningen följer upp. I budget 2022 har Socialförvaltningen fått i uppdrag att; *”Beställa bostäder med särskild service LSS inom verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning”*, vilket innebär att ansvaret för att beställa nya bostäder med särskild service LSS övergår från stadsdelsförvaltningarna till socialförvaltningen. Förändringen är under utredning fram till årsskiftet och kan även komma att leda till förändringar i ansvaret för den samordnande boendeplanen.

Stadsdelsförvaltningarna ansvarar också för att tillsammans med övriga förvaltningar inom regionen årligen göra en boendeplan. Regionens boendeplan redovisas och godkänns av respektive stadsdelsnämnd.

Befintliga boenden

I regionen finns 42 boenden varav två boenden riktar sig till personer som tillhör personkrets 2 LSS.

Tre boenden hör till kategori A (gruppboende LSS som är ytkrävande). Ett av dem riktar sig till personkrets 2 och de andra två till personkrets 1. Boenden av typ B finns det sju av i regionen.

De flesta boenden i regionen tillhör kategori C (gruppboende LSS, normal tillgänglighetsanpassning) och D (serviceboende LSS eller SoL, normal tillgänglighetsanpassning). Det finns 18 boenden av typ C och 11 av typ D.

När det gäller boenden för personer med psykiatrisk problematik finns det fyra boenden i regionen, av typen kategori E (gruppboende SoL).

Nettohyreskostnad per dygn och lägenhet

Kartläggning av stadsdelsförvaltningarnas befintliga hyreskostnader inom bostad med särskild service redovisas i bilaga 1 *Excelformulär*.

Bostad med särskild service SoL, Socialpsykiatri

Hägersten-Älvsjö

Inom Hägersten-Älvsjös stadsdelsnämndområde finns en gruppboende, Kyrkogatans gruppboende i Fruängen och ett stödboende, Havskatten i Älvsjö, dvs. bostäder med särskild service SoL, inriktning socialpsykiatri inom LOV.

Kyrkogatans gruppboende bedöms i nuläget inte motsvara befintligt behov. Lokalernas tillstånd och beskaffenhet gör gällande att det är slitet och finns ett stort behov av renovering och ombyggnation. Majoriteten boende där utgörs av äldre personer som kommer att behöva ytterligare utrymmer för hjälpmedel. Lokalernas gemensamhetsutrymmen kan dessutom behöva tillgängliggöras ytterligare. Det finns inte någon uteplats med möjlighet att vara utomhus i anslutning till bostaden. Boendet har plats för många personer, 22 lägenheter, vilket inte är optimalt för denna typ av boende.

Havskattens stödboende är ett stödboende i två plan med nio lägenheter. Den fysiska utformningen av stödboendet fyller målgruppens behov och det finns plats för hjälpmedel. Storleken på enskilda lägenheter är tillräckliga och gemensamhetsutrymmena är stora. Det finns inte något egen uteplats, men möjlighet att vara utomhus i anslutning till bostaden. Tillgängligheten i bostaden och i närmiljön är god även för äldre personer och personer med hjälpmedel som exempelvis rullstol.

Skärholmen

Inom Skärholmens stadsdelsnämndområde finns inte bostad med särskild service SoL, med inriktning socialpsykiatri inom LOV. De boendeplatser inom målgruppen för socialpsykiatri som finns i stadsdelsnämndområdet är profilboende och ligger utanför LOV.

Profilboenden

Hägersten-Älvsjö

I Hägersten-Älvsjö SDF finns ett profilboende. Triangelns profilboende ligger mellan Liljeholmen och Gröndal. Profilboendet består av tio lägenheter och vänder sig till personer med psykisk funktionsnedsättning, 55+. Boendet består av en- och tvårumslägenheter som ligger på ett våningsplan med en gemensam lägenhet för samvaro. Boendet erbjuder gemensamma måltider, ett omfattande individuellt stöd som utformas efter varje brukares behov samt möjlighet att få sitt behov av somatisk omvårdnad tillgodosett.

Skärholmen

I Skärholmens stadsdelsnämndområde finns ett profilboende. De tidigare boendena Frösätra gruppboende (9 platser) och Solholmen gruppboende (9 plaster) har slagits ihop och drivs numera som en avdelning/enhet under namnet Sätra vård- och omsorgsboende socialpsykiatri (18 plaster). Boendet riktar sig till målgrupp inom socialpsykiatri och ålder 55+.

Befintliga individuella avtal

Samtliga stadsdelsförvaltningar inom regionen har individuella avtal utanför Lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV). Förvaltningarna arbetar aktivt med att omförhandla individuella avtal så att dessa bättre stämmer överens med valfrihetens ersättningsystem. Sammanräknat köper regionen 89 platser inom området för LSS och SoL av olika privata företag utanför LOV.

Hägersten-Älvsjö

Hägersten-Älvsjö har tecknat 53 individuella avtal med privata aktörer som inte anslutit sig till stadens LOV-avtal. Orsaken till placeringarna är att den enskilde inte har kunnat placeras inom LOV på grund av särskilda behov samt att ramavtalade leverantörer inte haft lediga platser till förfogande. Flera klienter har bott många år i ett boende med individuellt avtal. Antalet individuella avtal har ökat sedan föregående år, dock var siffrorna osäkra då en sammanslagning skett och ökningen ska därför tolkas med försiktighet.

Skärholmen

Skärholmens stadsdelsförvaltning har tecknat 36 individuella avtal med privata aktörer som inte anslutit sig till stadens avtal enligt lagen

om valfrihet (LOV). Av dessa avser 31 avtal personer inom funktionshindersområdet och fem avtal personer inom socialpsykiatrins område. Orsaken till att avtal har tecknats utanför LOV handlar framförallt om att ramavtalade leverantörer inte haft lediga platser till förfogande samt att det varit svårt att hitta anpassad eller lämplig plats utifrån enskilda klienters omfattande behov. Det är 15 stycken av de totala antalet individuella avtal som upprättats där klienten har ett omfattande behov som inte kan tillgodoses via aktörer inom LOV. Antal individuella avtal har ökat med en person från föregående år.

Personer på HVB eller stödboende

Hägersten-Älvsjö

Stadsdelsförvaltningen har inom området för socialpsykiatri tolv personer som beviljats ett annat boende i avvaktan på verkställighet av sitt beslut om bostad med särskild service inom LOV.

Skärholmen

Stadsdelsförvaltningen har inom området för socialpsykiatri åtta personer som är beviljade ett annat boende i avvaktan på verkställighet av sitt beslut om bostad med särskild service inom LOV. Av dessa åtta är det sju som har ett HVB i avvaktan på verkställighet och en som har ett stödboende i avvaktan på verkställighet.

Pågående projekt av boenden

Hägersten-Älvsjö

Kabelverket 19 ska bli en gruppboende för personkrets 1 LSS, 6 lägenheter med normal tillgänglighetsanpassning (C). Gruppboendet beräknas vara klar 2023.

Kv Fader Bergström, Skanska ska bli servicelägenheter; LSS-boende med 14 lägenheter med tillhörande personalutrymme där fastighetskontoret ska köpa två- och tre rumslägenheter i en bostadsrättsförening. Projektet är i inriktningsskede och avsiktsförklaring ska skrivas med Fastighetskontoret. Bostaden beräknas vara klar 2027.

Klubbackens gruppboende, 6 lägenheter avser LSS-boende med personal och gemensamhetsutrymme i ett punkthus. Projektet är i förstudieskede och det är oklart när det beräknas vara klart samt vilken inriktning det kommer ha.

Det planeras även för bostäder med särskild service i Örnbergs industriområde, i Årstaberget (Sjöviken) samt ett gruppboende i Aspudden (Blommensbergsvägen) där alla är i förstudieskede. Det är oklart när

det beräknas vara klart samt med vilken inriktning vart och ett av boendena kommer ha.

Befintlig gruppboende, Kyrkogatan, i Fruängen är en gruppboende enligt SoL som riktar sig till personer med psykiatrisk problematik. En renovering av lokalerna planeras och det finns behov av förändring av verksamheten vilket kommer utredas under 2022.

Skärholmen

Stockholmshems nya huvudkontor, gruppboende för personkrets 1 LSS, 6 lägenheter med normal tillgänglighetsanpassning (C). Projektet är i inriktningsskede och det är oklart när det beräknas vara klart.

Skärholmsdalens serviceboende kvarter 7, för personkrets 1 LSS, 12 lägenheter, med normal tillgänglighetsanpassning (D). Projektet är i förstudieskede och det är oklart när det beräknas vara klart.

Vårfrugillet serviceboende för personkrets 1 LSS, 12 lägenheter med normal tillgänglighetsanpassning (D). Projektet är i genomförandeskede och gruppboendena beräknas vara färdigställda 2023.

Stångholmsbacken, gruppboende för personkrets 1 LSS, 6 lägenheter med normal tillgänglighetsanpassning (C). Projektet är i inriktningsskede och det är oklart när det beräknas vara klart.

Vårbergsvägen, gruppboende oklart med vilken inriktning, 6 lägenheter med normal tillgänglighetsanpassning (C). Projektet är i förstudieskede och gruppboendena beräknas vara färdigställda 2030.

Sätra vård och omsorgsboende socialpsykiatri, gruppboende enligt SoL, ålder 55+, 7 platser (E). Projektet är i genomförandeskede och platserna beräknas vara färdigställda 2022.

Uppskattat behov av boenden år 2032

Uppskattning av behovet av bostad med särskild service 2022-2032 är baserad på befintlig kö, kommande behov (kända barn med behov), prognostiserad befolkning samt placeringar inom andra insatser inom LOV. I regionen uppgår denna uppskattning till 276 personer, en ökning med 85 personer från föregående års uppskattning. För att göra en prognos av ökat behov av platser på särskilt boende måste även personer som flyttar eller avlider vara med i beräkningen, vilket är svårt att förutsäga.

Swecos prognos visar ett ökat behov under hela prognosperioden för både funktionshinder- samt socialpsykiatriområdet. Ökningstakten antas avta mot prognosens slut. Regionen är bland de två regioner där det förväntas näst störst utveckling inom funktionshinderområdet och en av

de två regioner där det förväntas störst utveckling inom socialpsykiatriområdet. Inom regionen väntas en ökning med cirka 352 till drygt 450 personer inom området för funktionshinder och cirka 50 till drygt 90 personer inom området för socialpsykiatri under prognosperioden.

Slutsatser summering

Utifrån ökat antal personer i regionen som uppskattats vara i behov av bostad med särskild service, ökat antal individuella avtal utanför LOV samt Swecos prognos kan det antas att ett behov av fler platser inom bostad med särskild service finns.

Det föreligger en diskrepans mellan det befintliga behovet av bostad med särskild service och den reella tillgången av platser leder detta till lång väntetid för att få ett boende i denna form inom LOV, vilket även gäller många olika boendeformer inom ramen för LOV. I dag tillgodoses behovet genom köp av privata utförare i väntan på ledig plats på ett lämpligt boende inom ramen för LOV. Detta medför extra kostnader för stadsdelsförvaltningarna.

När det gäller boende för yngre personer med psykiatrisk problematik möter varken regionen eller staden i stort behovet. Det finns ett behov av att bygga fler gruppboenden i staden för personer med socialpsykiatrisk problematik, i synnerhet för yngre personer. Att driva boenden för denna målgrupp är dock resurs- och kostnadskrävande och intäkterna möter inte kostnaderna med anledning av de låga ersättningarna.

Det finns även behov att se över boenden för personer med samsjuklighet där bristen är stor och på de boenden som finns idag bor många äldre personer där man skulle kunna söka lösningar tillsammans med äldreförvaltningen och äldreomsorgen på stadsdelsnivå för att kunna erbjuda fler ett lämpligt boende.

Det finns även behov att ha en planering för boenden för de barn och ungdomar som bor i staden och är i behov av ett boende inom LOV-upphandlad verksamhet. Det är idag mycket svårt att hitta boenden inom LSS för barn och ungdomar lokalt och regionalt men även nationellt. Antalet inkommande ansökningar avseende denna insatsform har ökat under de senaste åren.

Bilagor

1. Boendeplan Västra Söderort LSS och SoL –Excel-fil
2. Vägledning för framtagande av Boendeplanen
3. Befolkningsdata (från start.stockholm)
4. Swecos prognos över kommande behov av bostäder med särskild service